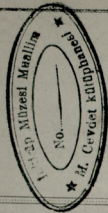

صافی : ۳۴

۷ مارچ ۱۹۱۸

ایکڑھی جلد

تیسری نسخہ

خکاشيه

هاتفند بر صدا...

عنه‌لک يکي پيشن کتيلري حاجي عمادالدين
افنديک يالکتر اسمي بيليلردی . ايجلرنده دها
پوزني کوردن پوقدی . اورتا باشيلره کنجيه ؟
يکيري سته اول حج دونوشنده يشيله پوياغش
قاپسندن کيرهرکن بردهغه جي اوني کوره بيليلردی .
کوره اختياري قهوه ده ، سواقده ، مسجدده ،
کجه ملوپلاغانده خيال مبال طابقدری چوجوقني
اوقداشارينک فصيللاري ، سوفيلى آکلانا آکلانا
بيتره مزلردی ، ناي جواره «رضي الله عنه»
ديه آيلان بو ذات حقيقه جاني بر اوليا کيدی .
کيش تقوا عصرزلين آخر زمانک بو کورنارينه
نامله قاشن برزاهه صائيليردی . بو فاني دنيا
آلي ايجي غاميله چکمشدی . ييللر واردی که
ديشاري ايلان دکاک ، حق اوشنک ايکيجي قانته
بيله ايجلروردی... آک بوقارده سواق اوسته کوچوک
بروادک ايجنده کجه کوندوز، مباح اقدام يادندن
باشي قالدېرمزدي . ياناي بردهک قورو سجاده سي،
پورغان صرنديه کي آسک عبايدی . پچرملرنک
قاريلره برده کي داما ايلکيدی . بو ساکن ،
بوقارا کلتي اولانک طيشنده دار سواقده کي برده سي
پچرهمکدن کولوش ايديتلن آلتنده ايستنه ،
غسلخانه ، ايستنک قابلي رورلاره دايغاش بوش
تابولر بکيزده ، ايستنه رصاولغان خاندانه کي الحاق
موصلايرامي يقي برچوجو تشعيرتي آلدېرمزدي .
حاجي عمادالدين آفندی « دنيا کلامي » ده ايجزدي .
يکيري سته در اشرافه تونوشدني صادق قاريسي
ناجيه خاتم هراقم افشارلني ، هر کجه ساحورلني
ده کيري بر باقير سيزينک ايجنه قور ، ايلارينا اوچه
باسارق موصولغان يانه برتيردي . عاقل بالغ اولدني
صاحبن بري تولدومک چاليشدني «نفس اماره» سني
جالانديرملاق ايجون ات ، يومرطا ، پوغورت
ييز ، سوت فلان ايجمزدي . ييدیکی يالکتر زيتون
دامني . اما قالامان دکاک ، سپاه زيتون آق قور
ايجير ، خورما ، پايات اککدی . ايجديکي سويدی .
پوقون دنيا ايشلرته قاريسي ناجيه خاتم باقار ،
وقلرندن ، ايرادلندن پارلری ملويلار ، اوی اداره
ايدره ، عهله ک تفيريزلری ، کيسمه سوزلاری ،
متاجاري وقت وقت سويندېرمزدي . عمامه دکاک ،
حتي جوار ستارده اوطورانلر بيله زومرد عتقا
قوشی کي آدني دويوب کندن کوردېمگري حاجي
عمادالدين افندي ختفه غايت درين برحمت سارلردی .
دېرلردی که : « دنيا ، بو کيرک پوزي حرمته
دويوربو . پوقسه شيدی بيه قدر چولقدن بطاردي »
لکن بو قادر مقدس ، بو قادر صوفي ، بو
قادر مبارک بر آدمک برده اولغو واردیکه ...

نوعذباله ! « آشي دشان باشه » ديه ب قينده بر
يارجا مرحي اولان اسنانک آغری ورماز .
کجه کوندوز ايجين رزيل بر سرخوش !
ناوسمز بر قومارياز ! چاقين ، متجاوز ، جسور ،
ادبمز بر طولومياجي ! يالکتر عهله دکاک ، بوتون
سنتک اهالي سي اونک نثرندن ياقک سيلکردی .
شيرک دوت طرفنده آيری آيری قبايلی ، اسلری
واردی . بوزلر ايجنده آک قوللايلان استانيول
ضايله سنک رسماً قبول ايتديکي اسمدی : « کوکو
تحسين ! » قابلي قاديتره لاف آتار ، ايجيق فزلرک
اولمايه جي برلرته دوققور ، تناده راستلا ديفي چوجو .
قارک اياقارندن زورله پويطنلري چيتاروب آيرآه آک
پوکک ديوارلردن آتار ، دکان پتکلری قيرار ،
حاصل عهله گلز خياتلر ياپاردی . کوکو تحسني
باباي دها سکن ياشنده ايکن ، بر فيز چوجوغنک
يانايغي ايصيرديغي تونويجه رد ايتي ، تيريمون
پانته ورمشدي . اووقندېر ديشي فوله بدنلارنده
قوش طوغنه ، دالاولره چورينکه ، صابيا ايزه لرنده
يامغه آليشان کروتو تحسني پويويجه آک مشهور
سرسرلرک سرداري اولمشدی . قير قيله ده
عمامه ده اوغرادي . قهوه سته مله يوق کورمک
« خوش بولق ايمان ! » ديه بر ناعرا آتار ،
عقبنده بو سوالي صورا دى :
« بزم تلولي قاني ، وروق دها ايجلر طونادني ؟
....
« اوغلان بر خيرل خبر ورسه کزه بکا ...
کيسه سني چقارماز ، هر کس « چرکيه
طاش آتآ ، اوسته صجرا » حکمتي خاطرلا ياراق
توکنه باقار طاولاي ، اسماييلي ، نارکيله بر قاربار
پاوش پاوش سويشوب کيدلردي . کوکو تحسني
عمرنده ايکي دفعه پوزني کوردېکي مقدس باباستنک
صير سزقله تولومني بکاردی . بو اونک آک قونلي
بر مفکورده سيدی . کدينسه ايجه برشي قالاجقدی .
طبيعي بوزلرک هينسي صانايق ، وورپلاسلين چال
اويتسين کي اقلنده بيه جکدي . بعضاً قاناي ايجه
پتکلرک اوده اوغرار ، اوغنه کورونئي آک بويوک
کناه صان آتسندن « فدي نجات » کي بر قاچ
ليرا قويلار يردی . حاجي عمادالدين افندي قراطنده
برذکک سيلدين بويله بر اولاد گلسي صرف رايي
برجلوه ايتردی . پوقسه هرکس ، حتي ضابطه بيله
بيليرودي که کوتوخسين بسله ، شرمسز شرمسز
برپچ دکدر ، احتال ، ودرجه ملوت اولاد احسان
بويورته الله تعالی حاجي عمادالدين افندي بويغي
دياده آغېر بر امتحانه چکيوردی .

صاي : ۳۴ :
دوداقلرند سسز بر دماک ايزلری قيله ييوردي .
اشافي ووترکن پورکي هوب ايشدی . عجباً
آلدنيورميدی ؟ دوردي . دیکلهدی . اودادن
مبارک قوجاسنک سني تکرار ايشيندی :
— ياهو ...
— آفند ؟
— برانز ايجري کل .
آبدستي يکي تازه مېشدي . تيزه يره قانينک
توکنه کيدی . اعتکاشدن هيج چقميپان قوجاسي
نه وقتديري کورمه مېشدي . ماداله باسدي .
ايجري کيدی . عمادالدين آفندی فله ک فارشينده ،
سجاده سته ديز چوکش صاري اسکلک الريله ،
اوکجه چوره لاشن بيک برک برتسيبي چکيوردی .
کوشده کوچوک بر اسکله باسده ، سونو بر
قانديک تيرکله ضايبي ايض صاناي ، رنگسز
پوزني ، معدني برکوف نوبله پالديزولر ، اوداده ک
قير سکوتی صانکه دها زياده آغيرلاشديرييوردي .
— بورادميسک ؟
— آوت ، آفند ،
ينه راسنک پوزينه باقايوردی . ناجيه خاتم قوجاسنک
بيللرديري ايشيتيه ايشيتيه اترقي غاميله اولونديني
« دنيا کلامي » روخنک پوقون اشتياقيه دیکلهدی .
— ناجيه نک کوشمه سته اوچ آکوشون درينکلنده
بر مزار قاذير . کن آتشي اوچ ياشي يتردم .
اترقي بره کيرمه جکم . تولويجه قادر اوراده
عبادت ايدم جکم .
... !
— الله سندن راضي اولسون . شيمدې ب قادر
بنم اعتکاشک بوزمادک . اترقي اورايدم اکیسي کي
تقهي بر اترفسک .
— باش اوسته آفندم .
....
عمادالدين افندي ينه ازي ذکرلرته باشلادی .
ناجيه خاتم دري دري بره کيرمه جک اولان قوجاسنک
دهشلي علويتندن شاشالايلاق قايدين چيقدی .
« چله » نک پوقون قورقونجي اولاي بيليرميدی ؟
هيجيتيراق آغليوردي . طومبول اربيله طرازبانلری
طوتوبور ، کوز ياشاريله بوزولان آبدستي چايواجي
طوملسک کوجون يورالانه ، يورالانه مرد يورلری
اينوردي . يارن ايرکندن بکحي قازيچيلری
بولدورواجدي .
*
قط بو کجه کروتو تحسني صولاي شاشتيراق
کندن اياقارنک همته برافشدي . بو يومورطا
اوچکي ، بول پاچاي آکافار اوني عمامه سته کتيردي .
توکليه قادر قوجاش خلقله ليد ، تکلدن صوکر
صانديک بوزنده کاموش چکمشدی . باسدني بري
کورميرودي . رسي دودندي . « آتسره ييمزه
کيديبورم » ديه فرتنده اولمايلاق فاتحه دوشور ووروش ،
اودوراسنک پودووار بنم کندن تا اونک تکلنده
بولمشدي . طولغاي آله کيرمه مدي . برکريت ياقدي .

آلمان نغری

اختیار چالنجی

وقتله اختیار ، قنبر بر چالنجی مایانه دوغرو کیدیوردی . صاحبزای بیبایدی . اوستی باشی پارچا پارچایدی . قولونده کانی ، زورقله یورو بیلیوردی .

« نه قادر توشویورم ، نه قادر آیم ، نه قادر اختیارم ، نه قادر ضعیف ، دبیوردی ، بکا کیسه مرحتایه جگهی ؟ کیسه اونه آلاماچنی ؟ قلی کدرله دولو اختیاردا این نیری یونجه مایانه کیدیوردی . کوچوک بر مبعیک پاشنه کلدی . اوراده براق بر چاک سسی دودی . قاپده سکونه دوردی . مرهک اوستنده کی مرهک هیکله باقا قالدی . احتشامی آوایی اینجده یو هیکل نه قادر کوزله دی . وجده دوشن اختیار مرهک خیالنه دالدی . اوکا آللری اکلاندی . صوکر مرهک شرفه کاتی یووک بر شوفله چالغه باشلادی .

آئی اوکا چالوب پرتیجی :

« عذاب چککه نه اولدینی سن بیلیرسک ، دیدی . دودیفیک ، بتم قیریق کام ذکل ، عشقله پانان قلیک شکایتدر . »

چالی پششیدی . یته یوله کیده جکدی . تام بو اشاده مرهک هیکل ایاغندن پارل پارل پارلایان آلنون یو طینی چیقاردی . اوکا دوغرو آندی . اختیار یو قیقل شیتی آلدی . ئوبدی . مرهبه تشکرلر ایدتی . صوکر ، سونجله ، شهره دوغرو یوردی . فقط ضعیله اونی طولیدر :

« دور ! اختیار ، بویه قوشا قوشا ترمیه کیدیورسک ؟ یو طینی چالشک ! » دیه باغیردیلر . اختیار صیقیلارق جواب وردی ! « مرهک هیکل بکا اجرت ده اونی وردی ! » فقط ضعیله اکرانه اوکا باغیدر :

« خیرسره ایپ کرک ... »

اونک نیتلریه ایناغادیر . آسیمله لایق کوردکلری بو اختیار داراغانه دوغرو سوروکلایدر .

اختیار بوغلی یولی کیده کدرن یته کوچوک مبعیکل یانه کلدی . مرهک هیکل قارشیشنده درن بریاسله : « سن بتم عذابلریم دهاا یووک عذابلر چککه . سن الله ایچون قانکی وردک . یو سکا قلیبی وریورم . یونی قبول آیت . »

دیدی . سوک دمه کاتی آله آلدی . چالارق درن بر شوفله مرهک آلتسی سولدی . آلتسی پشتنه ، یته یوله کیشک ایستوبورک مقدس مرهک آکیدی . یو طینک ایاغنده پارل پارل پارلایان او بر تکیده چیقاردی ، اوکا آندی .

شاشیران خلق معجزه قی کردی . هایقیردی :

« او ویرمش ، یو طینی اوکا ویرمش ! » صوکر هبسی اختیار چالنجیک اطرافده درز چوکره بر آغزندن الله دعا ایستدیلر .

سجدهه قیاندی . کوزلرندن یاشلر کلدی . ایشته هاقندن کندینه خطاب اولونوبوردی . تیره بهک دوغروبودی . بکری ییلدر قابل دوران قایل برده قیال دلدردی . تجره قی ایدتی . قووردن دهاا سیه بوزلا قانی واردی . هیجانن ، قووردن کندنی قایب ایشندی . هاتلک سستی تکرار ایشیدی :

« اوچ مبارک ، اوچ ... »

کوزلرینی قیادی . ایشته یارم عصر قی عبادتدن صوکر اکرانه ایریوردی .

یارن یسوی کبی مرار چله سنه کیره جکدی . دیک الله یوکا راضی اولادی . آرتق یارن صباح دنیا یوزنده بولونماچقادی . ایردیی کرامتک حضو ایچنده تجرهه طیرمادی . هاتلک باغیردینی طهره ، یوقاریه دوغرو عصی بر حله ایلیدی . همن آشیانه یو اچدی .

..

کوئو تحسین قارا کلقده کوئو تک کوئو دوشن شیته باقدی . باقدی . نه اولدینی کورمهدی . دیزلرینک اوستنه سورونه رک کیتدی . آیله یوقالادی . یوموشاق برشی ... بر عبا ... سوندی . « آنا کی یار ، نه فادای کی دیار اولاز » دیه سیرتیدی . سواقاقدن باغلاقی اکلایان سوکلی آناه جکی ایشته یوقارک اودادن کندینده یاتاق بر باطانیله ایله شیته آغشیدی . باشی شیله بر لردیردی . همن صیز یوردی .

ایکی ساعت صوکر مسجده صباح تازیته کیدنلر غایت قورقوج . بر منظره قارشیشنده تیره دیلر . سواقاقدن اورناتنده ... قوش پاناک نغی اوستنده سر خوش اواغول یاتیوردی . محله ، یونون سست قلیج هجانه یوایندی . کوئو تحسینی پارچالایا قاردی . طولیدی . باغلاندی . همن حبسه طیلیله . اما تحقیقات نتیجه سنده هیچ بر شیدن خبری اولاندینی میدانه چیقیدی . عماد الدین افندی بک تجره سندن کندی کندنی آندینی آکلاشیلدی .

..

باباسنک قرق ییلاق ساکن اوچاغنی پک اوغلو ارقادشارله کورونولور بر میخانه به چوره رک قوندینی میرانی بک نورلور داتله بیر ککیسه کوئو تحسینه آلدیر . بیور ، همن عماد الدین افندی به لغتار باغیدر یوردی اما بارقدی خیر الحظ ایچون ذکل : صرف کندی کندینی گولوبوردی ایچون ... آوت ، حلق ذواللای آداجغزک ناصل خبری اولادن کرامته ایردورک بجله ایله پاکلش طرفه اوچدینی هیچ بروت اکلایمادی . اولیا صانارق دهاا صاغلندده روحه « فاتحه ، یس ، اوفوقلار ، ششیدی ، اونک نفسه روا کوردی بوجیکر جناحی اصلا عفو ایدمه یولر : بز نه یاهله ! دیشرک ، امانسزک بری ایش ، جنازه سی ییغانان ، نمازی قیلادن جهنمه کیدی ایشته ... » دیولوردی .

عمر سیف الدین

یشیل قایله تک مرمر باصامانی کورونجه کلدی : « وای قولوی قانیدایی ، موروغک اوینه کاشم به ... »

دیدی . کیکه یاریسی چوقدن کچمشدی . کوک سیم سیمادی . سواقاقدن ایلدیمک اولرک هیچ برنده آیدینق یوقدی . بالکیز اوزاقدن ، کوشه پاشندک چامورلو کولکلر اویاتیوردی . کوئو تحسین قستیدن ده تور کوردی . کندین کچش بر سر خوش عزیله ، تکرار آفرایه کیتسی دوشونودی . آقاده دوراچی حال یوقدی . بر ساعت دهاا ناصل یوریه بیلیدی : « بن اونیجه به قادر صباح اولاز ... » دیدی . مرمر باصامانه چوکلدی . دیرسکلرینی دیزلرینه دایادی . فسق چیقاردی . چوق صاچلی باشی آلرینک ایشته آلدی . شویله شور اچده صیز یورمک .. نه طانلیدی ! همن دیکلنیردی . هواده کوزله دی . واقعا بر آرز سیرتیدی . اما اونک آینی یایور ، طولوشیوردی . یوتوندی : « آه برادرارق صو ... » دقتا ایدتی . بر موصلق شیریلیسی دیوار کی اولدی . حالوکه پاینده چشمه فلان یوقدی . قولاق قایارتدی . قارا کانی سکونی دیکلیدی . دیکلیدی . بو بر شیرینی کل ، پک دریندن کلن آهنگدار بر میریلنی ایدی . اطرافنه باقیدتی . کوزلرینی یوقاری قالدیردی . بر آن نفس آلدادی .

دودیفیک نه اولدینی اکلانجه کلدی . « بز م موروق ، دیدی ، اوچاچق قولوی قیقل ... » صوکر بد مست بر نشه یله هایقیردی :

« اوچ مبارک ، اوچ ... »

اوچوبیده کندینی میرانه قوندورمادینی مبارک باباسنه قارشق چو قوغلندن بری بسلیدی کبی ینه اولانجه شیدله دودید . قارما قارشیکلر قارلر صاورمه باشلادی . مرمر باصاماغک صوئو قازنه صانجیند بر عیاق کی سایلایوردی ، سزامادی . دورویور ، دورویور ، جالمز حله لرله باشی یوقاری قالدیرارق باغیر یوردی :

« اوچ مبارک ، اوچ ... »

..

« اوچ مبارک ، اوچ ... » دکرینی کسه مرک بیک برلک تسبیحه ده شتله ساریلان صامالدین افندی کوزلرینی فال طاشی کبی آیدتی . طیقاندی . قلی خیزله چارنعه باشلادی . اطرافنه باقیدتی . هیچ برشی کورمهدی . دیوارلر پوشیدی . طواوانه قانلینک بلیرس آیدینق دالغا لایوردی . « عجبا آلدایورم ؟ » دیه دوشوندی . اولانجه دقتیه قولاغی قیارتدی . دودیفیک صدانک غایت دریندن ، غایت یوکسکدن عکس ایتدیکنی ایشیدی :

« اوچ مبارک ، اوچ ... »